ועשאו וילון טהור מן המדרס. וכגון דעבד ביה שיעור מעשה כדאמר בפרק במה אשה (שבת ד' נמ:) דאין עולין מטומאתן אלא בשיעור מעשה ובמסכת כלים בפרק הכריס (מ"ו) מפרש איזו היא שיעור מעשה דתנן סדין שהוא טמא מדרס עשאה וילון טהור מן המדרס אבל טומאה טמא מת מאימתי טהרתה ב"ש אומרים משיתפר וב"ה אומרים משיקשר ר"ש אומר משיקבע (ע) בר) וכי באיזה מדרס נגע זה לפי מה שהוא ר"ל דלא אמרינן שבע ליה טומאה ל"ל דאיירי בבגד שלא נקפל משדרס עליו הזב ועוד ל"ל דלא מיירי בשדרס עליו בדרגלו ערוס או נעול או בדבר שטומאת מדרס בה] דל"ב אתיא ליה מדרס ומגע בבת אחת ובבת אחת לא אמרינן שבע ליה טומאה כדמפקי' אלא כגון שיש פשוט כלי עץ מפסיקין או דבריס שאין ממומאין מדרס: **כי נגע בו הזב מיהא טמא ואפילו לבסוף בו'.** לפי מה דס"ל לאביי שאין חילוק בין בת אחת לזה אחר זה כדמוכח בסמוך כשבא לדקדק מסיפא יש לתמוה דמתנא קמא היה לו לדקדק דלא אמרינן שבע ליה טומאה דקאמר אבל טומא מגע מדרס ופירושו בבת אחת באתה לו טומאת מדרס וטומאת מגע לפי שנוגע בעצמו דת"ק דרבי יוסי הוא ר"מ דקסבר טומאת בית הסתרים מטמא כדאשכחן בפ' בהמה המקשה (חולין דף עב:) דפליגי כי האי גוונא בשלשה על שלשה שנחלק וי"ל דלכך דייק מר' יוסי שלא תאמר הא דפליג עליה ר' יוסי וקאמר (ו) באיזה מדרס נגע זה הייבו משום דס"ל דאמרינן שבע ליה טומאה וא"ת בס"פ העור והרוטב (שם דף קכח:) גבי בר) (מתיבתא כזית אבר) מן חי דאמר חישב עליו וא"כ מתכו טמא כולו לפי שירד עליו תורת טומאת אוכלין כשחישב עליו ואמאי נימא שבע ליה טומאה שהוא טמא טומאת אבר מן חי המחורה וי"ל דאיכא נמי חומרא בטומאת אוכלין שמועיל לטמא טומאה בפחות מכביצה אוכלין וזה משלימו לכביצה בר) ואין לתרץ דהאי דחישב עליו וא"כ מתכו טמא משום דטומאת בית הסתרים בר) [דהתם אמרי' דטומאה] דמוקי לה כר"מ ומיהו היא ואמאי לא אתיא כרבי יוסי וניימא דטמא משום דמקבל טומאה משעת פריסתו כדאמרינן בפרק בהמה המקשה (שם דף עב:) בשלש על שלש בר) (הבגד הבאות מבגד גדול דבשעת פריסתן מאהיהן מקבלות טומאה מאהיהן וי"ל דבהעור והרוטב (שם דף קכח:) מיירי אפילו אין נשאר באבר כדי להעלות ארוכה כשחותכו דלא מטמיא ומיהו קשה בסוף כילד טולין (פסחים דף פה:) גבי יולת גזרו ביה טומאה אי לא גזרו דקאמר ת"ש אבר שיצא מקצתו חוזר כו' ואי אמרת גזרו ביה רבנן טומאה כי חתיך ליה מאי הוי הא קא מטמא ליה ומשני טומאת בית הסתרים היא ולא מטמא ואכתי הא קא מטמא בשעת פריסתו ואין לומר דליכא כביעור במה שבחוץ דא"כ לא הוה צריך לטעמא בית הסתרים ואליבא דרבינא הוא דמשני הכי אבל אמר דמיירי בפסחים (דף פה.) והבהעור והרוטב (חולין דף קכח:) מוכח דלא מקבל טומאה בשעת פריסתו גבי אבר המדולדל בחלב ומיהו לא מסתברא דמיתוקה הייתי בפסחים בניתצה לא בר) בעל כרחו דהא קתני חותך עד שמגיע לעצם ולקולף עד שמגיע לפרק וחותך ושמא כשחותך בסכין לא מקבל טומאה בשעת פריסתו לפי שהסכין מפריש בין זה לזה א"נ מתחך בסכין מעט ומשליך וחוזר ומתחך מעט [ומשליך] עד שמתחך את כולו שאינו נוגע בכשר בבת אחת וכן מפרש בהדיא בירושלמי בתחך כל שהוא ומשליך ואם תאמר אמאי איצטריך לשנויי בהעור והרוטב (שם דף קכט.) דאתיא כר"מ לימא דחיבורי אוכלין כמאן דמיפרתי דמו דקתאמר רבינא בפרק בהמה המקשה (חולין דף עב:) ובפרק כילד טולין (פסחים דף פה.) ויש לומר דהשתא קונגיא דלא כרבינא א"נ לא אמרינן חיבורי אוכלין כמאן דמיפרתי דמו אלא בדבר העומד ליתחך כי הכא (ג) דבשר שיצא והוציא עובר את ידו ודומיא דידות הכלים שעתיד לקנכן ואם תאמר בפרק ואלו קשרים (שבת דף קיב:) ובפרק ב' דעירובין (דף כד.) דאמרינן סנדל שנפסקה אחת מחזאיו ותיקנה טמא מדרס נפסקה שניה ותיקנה טהור מן המדרס אבל טמא מגע מדרס ופריך מאי שנא דאשונה דהא קיימא

מדרס. שסכך עליו זב: **ועשאו וילון.** פרשו לפני הפתח וקבעו שם: **טהור מן המדרס.** ולא יטמא עוד אדם ח] שהרי אין עשוי למדרס וכל שאינו ראוי למדרס אינו טמא מדרס דאמרינן במסכת מגיגה (דף כג.): מי שמיומחד ליישיבה יצא זה בו] שאומר לו עמוד ועשה מלאכתנו אבל טמא מגע מדרס לטמא אוכלים ומשקים ט] כמי שנגע במדרס: **אלא.** להכי מהני ליה וילון שאם נגע בו זב קודם שעשאו וילון והיו עליו שתי טומאות מדרס ומגע עכשיו טהור מן המדרס מלטמא אדם או כלים ונשתרה עליו יא] תורת מגע לאוכלין ומשקין: **כי נגע בו זב מיהא טמא.** נמי טומאת מגע יב] אפי' לבסוף לאחר שנטמא מדרס אלא יג] טומאת מגע להאי עניינא שכשיעשו וילון ויטהר מן המדרס תחול עליו טומאת מגע: **ואמאי נימא הא שבע ליה.** טומאת מדרס: **דילמא מקמי מדרס.** נגע בו ואח"כ דרס עליו דהכא ליכא למיפרך הא שבע ליה (ו) יג] משום דטומאה אחרינא תמוה מן הראשונה ואלה עליה אבל **הכא גבי** יד] עשרונות: **דאידי ואידי.** לראשונה ושניה קלה היא דבין זו ובין זו טומאת אוכלין היא טו] ולא חיילא שניה כלל: **אלא מסיפא.** נפקא דלא אמר שבע לה טומאה: **אחסון טומאה** טז] **מדרס.** שאפילו י' מלעות תחתיו כולן יז] מטומאות מדרס: (ו) **מגע מדרס.** משום דנגע בעליון ונפקא מינה שכשיעשו לתחתון וילון ויטהר מן המדרס עדיין יהא טמא טומאת מגע: **לימא שבע ליה.** טומאת מדרס: **הכא כזה אחר זה.** גבי תלאי עשרונים: **אחוד וראשון מצטרפין.** וטומאת הראשון מחמת זה בלירוף כלי: **מופרש.** שהפרים תחת זה אינו מצטרף לפסול עמו שהרי לא הופרש ע"מ להצטרף עם האחוד יח] שהרי שניהם אחוזים: **בני ביקתא דהדדי.** בני בית אחד הן שכולן מכח מנחה יט] אחד בלו: **ביקתא.** בי עקתא כ) בית לר: **קמץ מן הראשון שניהם האחרים אין נאכלין.** שהרי שניהם נזקקין לקומצו של ראשון וקומץ אינו מתיר אלא עשרון אותו מאי שהופרש ממנו ואחד מן המאתים הללו וכיון דלא כא] ידע איזהו לא נאכל לא זה ולא זה: **ושירי' דידיה.** דאותו תאי עשרון ראשון שהופרש ממנו הקומץ: **והא איכא דנקא דקומץ דלא קריב.** דהא תילתא דהאי קומצא אינו משוב כב) ממתמת תאי עשרון השלישי הוא שהרי שלשתן החקקו לקומץ זה הילכך הוי האי קומץ מסר תילתא דמטי דנקא לכל חד משני חצאי עשרונים המכשירים את המנחה. דנקא שאית. דנקא קומץ לכל תאי עשרון מן השנים שהמנחה נכשרת בהן: **אמר רב אשי.** הגך מתני פירכי לאו פירכי דכיון דלא קמץ אלא מן האחד קמיצת המנחה בדעתא דכהן תליא וכהן כי קמץ אדעתא דעשרון חד הוא דקמץ הילכך קומץ קריב כג] שיירי ראשון נאכלין והשניים אינן נאכלין משום דאין לעמוד על כג] סופו איזה מהן נעקרה עם הראשון בדעת הכהן להיות ניתר בקומץ: מתני'

בניתצה (כ) כ) בעל כרחו דהא בכריתות בפרק אמרו לו (דף טו:) מטמא דלא מקבל טומאה בשעת פריסתו גבי אבר המדולדל בחלב ומיהו לא מסתברא דמיתוקה הייתי בפסחים בניתצה לא בר) בעל כרחו דהא קתני חותך עד שמגיע לעצם ולקולף עד שמגיע לפרק וחותך ושמא כשחותך בסכין לא מקבל טומאה בשעת פריסתו לפי שהסכין מפריש בין זה לזה א"נ מתחך בסכין מעט ומשליך [ומשליך] עד שמתחך את כולו שאינו נוגע בכשר בבת אחת וכן מפרש בהדיא בירושלמי בתחך כל שהוא ומשליך ואם תאמר אמאי איצטריך לשנויי בהעור והרוטב (שם דף קכט.) דאתיא כר"מ לימא דחיבורי אוכלין כמאן דמיפרתי דמו דקתאמר רבינא בפרק בהמה המקשה (חולין דף עב:) ובפרק כילד טולין (פסחים דף פה.) ויש לומר דהשתא קונגיא דלא כרבינא א"נ לא אמרינן חיבורי אוכלין כמאן דמיפרתי דמו אלא בדבר העומד ליתחך כי הכא (ג) דבשר שיצא והוציא עובר את ידו ודומיא דידות הכלים שעתיד לקנכן ואם תאמר בפרק ואלו קשרים (שבת דף קיב:) ובפרק ב' דעירובין (דף כד.) דאמרינן סנדל שנפסקה אחת מחזאיו ותיקנה טמא מדרס נפסקה שניה ותיקנה טהור מן המדרס אבל טמא מגע מדרס ופריך מאי שנא דאשונה דהא קיימא

חצי הקומץ, היאך שיריו נאכלין לחצי עשרון היה ראוי חצי קומץ: וקומץ גופיה היכי **קריב הא איכא ביה תלתא חולין.** שהוא קומץ של עשרון וחצי, ואותו חצי עשרון שלישי חולין הוא שאינו קדוש:

עין משפט נר מצוה

מז א מיי' פכ"ג מהל' כלים הל"י:
מז ב מיי' פי"ח מהל' פסולי המ"מ הל' כו:
מח ג ד מיי' שם הל' כז:

שינויי נוסחאות

א) ת"ר יוסי וכי בחתם מדרס. (שי"מ וכן הגיה הב"ח): ב) כו הזב מיהא ואפי' לבסוף טמא מדרס ומגע הזב אמאי נימא. (שי"מ): ג) כש"ק: ד) ושיריו דידיה. (שי"מ): ה) הא אינה תילתא דקומץ דלא קריב. פי' שהרי מתמת תלי העשרון הוא שהרי שלשתן החקקו לקומץ זה הילכך הוי האי קומץ מסר תילתא. ל"א הא דהיינו דנקא לכל אחד ואחד מעני תלאי עשרון הצריכין למנחה והיינו תילתא דנמיהן יחד. (ש"מ): ו) תילתא. (ש"מ): ז) מל"ל אמר רב אשי הכא דמקבל הקומץ. (מ"ה, וכ"ה הב"ח): ח) אלא וכלים שהרי אין עשוי למדרס עוד וכל שלאו. (ש"מ): ט) ל"ל שאומרים. (ישר וטוב): י) כמו. (צ"ק): יא) עליו טומאת מגע. (ש"מ): יב) אלה עליו טומאת. (ש"מ): יג) שבע ליה טומאה משום דטומאה אחרונה תמוה. (ש"מ): יד) גבי חצאי עשרונים. (ישר וטוב): טו) אוכלין היא לא חיילא שניה. (ש"מ): טז) ל"ל טמא. (מ"ה): יז) טמאות מדרס ומגע מדרס והכ"ל. (צ"ק): יח) עם הלבוד למנחה: הס"ד ומה"ד מופרש וראשון מצטרפים שהרי חבירים הדיו: הס"ד ומה"ד נטמא הראשון שניהם האחרים מצטרפין שהרי שניהם חבריה: הס"ד. (ש"מ). וגי' ל"ק הלבוד: הס"ד והשאר יש לממוק: יט) מנחה אחת באים: הס"ד. (ש"מ וכנרי"ז בצ"ק): כ) וכיון דלא ידעי' לחזו אינו נאכל. (ש"מ): כא) משום שהרי מתמת. (ש"מ): כב) ושירי הלשון. (ש"מ): כג) על סופן לאיזה מהן. (ש"מ): כד) וכי בחתם מדרס נגע זה הס"ד. (ש"מ): כה) ל"ל דאל"כ. (ישר וטוב): כו) החותך כזית בשר מאבר. (מ"ה): כז) ואפשר עוד לתרץ כי' הפסרים מטמיא דמוקי לו'. (צ"ק). ועי' מענה לגלן פי"ב מאה"ש ה"ל ומוה"ל כלים פי' ל"ח פק"ח: כח) ל"ש"ק: כט) תיפח הכנד מתחקה. (ש"מ וצ"ק): ל) בניתצה בכל כחו דהא. (ש"מ וכן הגיה הב"ח): לא) דפסחים בניתצה בכל כחו. (רש"ק וצ"ק): לב) כי הסיא דאבר שיצא מקצתו. (ש"מ וכן הגיה הב"ח):

שיטה מקובצת

מדרס ועשאו וילון טהור מן המדרס. פלינא דרבי (יהודה) [מאיר] אבל טמא מגע מדרס משום דטנגע בו נמשא ונמשא שהיא עמאה מדרס בחבריהם והוה ליה מגע מדרס לטמא אוכלין ומשקין ואע"ג דסלקא מיניה טומאת מדרס שצא טומאת עומאה אמורה לטמא אדם וכלים הואיל ואיט מיוחד למדרס: **וכי** באיזה מדרס וכו'. ואי משום שנגעת כל נמשא ונמשא בחברתה טומאת בית הסתרים אינו מטמא: **בשני** דרבנן המקופלין בו'. ול"ל דמייריי כשיש אויר מפסיק בין עליון לתחתון דאי אמקופלין זה ע"ג זה בלא הפסק אויר נמצא שהכבוד עצמו על שניהם יחד ואע"כ העליון מיה היה לו ליטמא מגע מדרס בבת אחת כמו בתחתון אבל כשיש אויר מפסיק ביניהם נמצא נמשא מדרס על העליון קודם שיגע בתחתון ואז לא אתה ביה מגע מדרס דהוי ליה טומאה קלה על החמורה: **ואמאי** נימא שבע ליה. טומאה חמורה על טומאה קלה אבל הכא בזה אחר זה אמר רבא עשרון שחלקו ואבד אחד מהן והפריש אחר תחתיו ונמצא הראשון והרי שלשתן מונחין בביסא נטמא אבוד וראשון מצטרפין מופרש אין מצטרף נטמא מופרש מופרש וראשון מצטרפין אבוד אין מצטרף נטמא ראשון שניהם מצטרפין אביי אמר אפילו נטמא אחד מהן נמי שניהם מצטרפין מ"ט כולהו בני ביקתא דהדדי נינהו וכן לענין קמיצה קמץ מן האבוד שיריו וראשון נאכלין מופרש אינו נאכל קמץ מן המופרש שיריו וראשון נאכלין אבוד אינו נאכל קמץ מן ראשון שניהם אינן נאכלין אביי אמר אפילו קמץ מאחד מהן שניהן אינן נאכלין מ"ט כולהו נמי בני ביקתא דהדדי נינהו מתקיף לה רב פפא ד] ושירים דידיה מיהא נאכלין הא איכא ה] דנקא דקומץ דלא קריב מתקיף לה רב יצחק בריה דרב משרשיא וקומץ גופיה היכי קריב הא איכא ו] תלתא חולין (ז) ז] רב אשי ד]אמר קומץ בדעתא דכהן תליא מילתא וכהן כי קמיץ אעשרון קא קמיץ:

מתני'

מאי שהופרש ממנו ואחד מן המאתים הללו וכיון דלא כב]ידע איזהו לא נאכל לא זה ולא זה: **ושירי' דידיה.** דאותו תאי עשרון ראשון שהופרש ממנו הקומץ: **והא איכא דנקא דקומץ דלא קריב.** דהא תילתא דהאי קומצא אינו משוב (ח) ממתמת תאי עשרון השלישי הוא שהרי שלשתן החקקו לקומץ זה הילכך הוי האי קומץ מסר תילתא דמטי דנקא לכל חד משני חצאי עשרונים המכשירים את המנחה. דנקא שאית. דנקא קומץ לכל תאי עשרון מן השנים שהמנחה נכשרת בהן: **אמר רב אשי.** הגך מתני פירכי לאו פירכי דכיון דלא קמץ אלא מן האחד קמיצת המנחה בדעתא דכהן תליא וכהן כי קמץ אדעתא דעשרון חד הוא דקמץ הילכך קומץ קריב כב] שיירי ראשון נאכלין והשניים אינן נאכלין משום דאין לעמוד על כב] סופו איזה מהן נעקרה עם הראשון בדעת הכהן להיות ניתר בקומץ:

מתני'

[נלח] מטמיא בח] [דהתם אמרי' דטומאה] דמוקי לה כר"מ ומיהו היא גופא תימא ואמאי לא אתיא כרבי יוסי וניימא דטמא משום דמקבל טומאה משעת פריסתו כדאמרינן בפרק בהמה המקשה (שם דף עב:) בשלש על שלש בכב] (הבגד הבאות מבגד גדול דבשעת פריסתן מאהיהן מקבלות טומאה מאהיהן וי"ל דבהעור והרוטב (שם דף קכח:) אין נשאר באבר כדי להעלות ארוכה כשחותכו דלא מטמיא ומיהו קשה בסוף כילד טולין (פסחים דף פה:) גבי יולת גזרו ביה טומאה אי לא גזרו דקאמר ת"ש אבר שיצא מקצתו חוזר כו' ואי אמרת גזרו ביה רבנן טומאה כי חתיך ליה מאי הוי הא קא מטמא ליה ומשני טומאת בית הסתרים היא ולא מטמא ואכתי הא קא מטמא בשעת פריסתו ואין לומר דליכא כביעור במה שבחוץ דא"כ לא הוה צריך לטעמא בית הסתרים ואליבא דרבינא הוא דמשני הכי אבל אמר דמיירי בפסחים (דף פה.) והבהעור והרוטב (חולין דף קכח:) מוכח דלא מקבל טומאה בשעת פריסתו גבי אבר המדולדל בחלב ומיהו לא מסתברא דמיתוקה הייתי בפסחים בניתצה לא בר) בעל כרחו דהא קתני חותך עד שמגיע לעצם ולקולף עד שמגיע לפרק וחותך ושמא כשחותך בסכין לא מקבל טומאה בשעת פריסתו לפי שהסכין מפריש בין זה לזה א"נ מתחך בסכין מעט ומשליך [ומשליך] עד שמתחך את כולו שאינו נוגע בכשר בבת אחת וכן מפרש בהדיא בירושלמי בתחך כל שהוא ומשליך ואם תאמר אמאי איצטריך לשנויי בהעור והרוטב (שם דף קכט.) דאתיא כר"מ לימא דחיבורי אוכלין כמאן דמיפרתי דמו דקתאמר רבינא בפרק בהמה המקשה (חולין דף עב:) ובפרק כילד טולין (פסחים דף פה.) ויש לומר דהשתא קונגיא דלא כרבינא א"נ לא אמרינן חיבורי אוכלין כמאן דמיפרתי דמו אלא בדבר העומד ליתחך כי הכא (ג) דבשר שיצא והוציא עובר את ידו ודומיא דידות הכלים שעתיד לקנכן ואם תאמר בפרק ואלו קשרים (שבת דף קיב:) ובפרק ב' דעירובין (דף כד.) דאמרינן סנדל שנפסקה אחת מחזאיו ותיקנה טמא מדרס נפסקה שניה ותיקנה טהור מן המדרס אבל טמא מגע מדרס ופריך מאי שנא דאשונה דהא קיימא

מסורת הש"ס

ח) [שבת עז:].

הגהות הב"ח

(א) גמ' ת"ר יוסי וכי בחתם מדרס: (ב) שם בטמא מדרס ולמ"כ ר"ש ר"ל בפופן זה נמשא: (ג) שם ואמאי לימא: (ד) שם אמר רב אשי קומץ: (ה) רש"י ד"ה כי נגע וכו' ואפילו וכו' תלה עליו טומאת מגע: (ו) ד"ה דילמא וכו' הא שבע ליה טומאה מעוס: (ז) ד"ה ומגע מדרס וכו' מגע מדרס הס"ד: (ח) ד"ה הא דמחמת וכו' דמחמת: (ט) תוס' ד"ה ועשאו וכו' משקיבע הס"ד ולמ"כ מ"ש וכו' בחתם וכו' שמטמא מדרס דאם לא כן אמאי ליה: (י) ד"ה כי נגע וכו' וקמ"ל וכו' בחתם: (כ) בא"ד בניתצה בכל כחו דהא: (ל) בא"ד בדבר העומד ליתחך כי הכא דאבר שיצא מקצתו וחוזר עוכר:

גליון הש"ם

גמ' אמר רבא עשרון שחלקו ואבד א' מהן. עי' לקמן דף פ' ע"ב תוס' ד"ה מולגו:

רבינו גרשום

אבל הכא דחזר טבול יום ונגע פעם שניה **דאידי** [**ואידי**] טומאה קלה. דטבול יום, אמרינן שבע לה טומאה מפעם ראשון: **התם.** בסדרינין אמרי' התחתון טמא מדרס ומגע מדרס, **דבבת** אחת נטמא במדרס ובמגע מדרס, הלכך טמא בשתיהן דשתיהן באו כאחת: **הכא** בטבול יום **בזה אחר זה.** דשתי פעמים נגע אמרינן שבע לה טומאה: **אבוד וראשון** מצטרפין. דהוו מוקדשין אותו שהפריש תחתיו אין מצטרפין. עם הראשון, דלא קדוש עמו מתחלה: **נטמא מופרש מופרש וראשון מצטרפין.** דהוו מוקדשין יחד: **אבוד אין מצטרף.** למופרש, דלא היה קדוש עמו: **נטמא ראשון.** להכי קרי ליה ראשון שלא נאבד: **שניהם מצטרפים.** לו, שהיו קדושין עמו: **בני ביקתא דהדדי נינהו.** כלומר שני זה לזה היאך, שאם מטמא האבוד אינם"ר שאין מצטרף אלא עם הראשון שקדם עמו הרי חזרו הראשון המצטרף עם המופרש שקדם עמו, וכן אם מטמא המופרש אינם"ר שאין מצטרף לו אלא עם הראשון כיון דאבוד מצטרף עם הראשון שניהם מצטרפין עמו: **קמץ מן הראשון שניהם אין נאכלים.** מאי טעמא ששניהם היו קדושים עמו ומצטרפין אהדדי והוו ליה עשרון וחצי ואין קומץ אחד מחיר עשרון וחצי: **מתקיף לה רב פפא ושיריו דידיה הראשון מיהת נאכלין והא איכא דנקא קומץ דלא קרב.** שתות קומץ חסר לו לחצי עשרון ראשון שהיה ראוי להקריב בעודו ולא קריב, כיצד כשתחלק הקומץ לששה יצאו לכל חצי עשרון שני חלקים וחסר לכל חצי עשרון שתות אחת מבחצית הקומץ, והואיל וחסר לחצי עשרון ראשון שתות אחת שלא הגיע לו

ג) ר"ל לאביי דמטיה דלא אמרינן שבע ליה טומאה אפי' בזה אחר זה תקשה ליה מסיפא דכו'. (גליון). ד) ר"ל ותתם נמי נימא דלא קמץ כך על העשרון שסופרים למנחה זו ולא על התערובות. (גליון).

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות

מתני' נטמא [א]הקומץ והקריבו הציץ מרצה יצא והקריבו אין הציץ מרצה שהציץ מרצה על הטמא ואינו מרצה על היוצא: **גמ'** [ב]תנו רבנן [1]ונשא אהרן את עון הקדשים וכי איזה עון הוא נושא אם תאמר עון פיגול הרי כבר נאמר לא יחשב א"ת עון נותר הרי כבר נאמר לא יראה הא אינו נושא אלא עון טומאה שהותרה מכללה בציבור מתקיף לה רבי זירא אימא עון יוצא שהותר מכללו בבמה אמר ליה אביי אמר קרא [1]לרצון להם לפני ה' עון דלפני ה' אין עון דיוצא לא מתקיף לה רבי אילעא אימא עון שמאל שהותר מכללו ביום הכפורים אמר ליה אביי אמר קרא עון עון שהיה בו ודחיתיו לאפוקי יוה"כ דהכשירו בשמאל הוא רב אשי אמר עון הקדשים ולא עון המקדישין אמר ליה רב סימא בריה דרב אידי לרב אשי ואמרי לה רב סימא בריה דרב אשי לרב אשי ואימא עון בעל מום שהותר מכללו בעופות דאמר מר [3]תמות וזכרות בבהמה ואין [2]תמות וזכרות בעופות אמר ליה עליך אמר קרא [2]לא יראה [3]כי לא לרצון יהיה לכם: תנו רבנן [3]דם שנטמא וזרקו בשוגג הורצה במזיד לא הורצה במה דברים אמורים ביחיד אבל בציבור בין בשוגג בין במזיד הורצה [7]ובעובד כוכבים בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון לא

מתני' נטמא [א]הקומץ והקריבו הציץ מרצה יצא והקריבו אין הציץ מרצה שהציץ מרצה על הטמא ואינו מרצה על היוצא: **גמ'** [ב]תנו רבנן [1]ונשא אהרן את עון הקדשים וכי איזה עון הוא נושא אם תאמר עון פיגול הרי כבר נאמר לא יחשב א"ת עון נותר הרי כבר נאמר לא יראה הא אינו נושא אלא עון טומאה שהותרה מכללה בציבור מתקיף לה רבי זירא אימא עון יוצא שהותר מכללו בבמה אמר ליה אביי אמר קרא [1]לרצון להם לפני ה' עון דלפני ה' אין עון דיוצא לא מתקיף לה רבי אילעא אימא עון שמאל שהותר מכללו ביום הכפורים אמר ליה אביי אמר קרא עון עון שהיה בו ודחיתיו לאפוקי יוה"כ דהכשירו בשמאל הוא רב אשי אמר עון הקדשים ולא עון המקדישין אמר ליה רב סימא בריה דרב אידי לרב אשי ואמרי לה רב סימא בריה דרב אשי לרב אשי ואימא עון בעל מום שהותר מכללו בעופות דאמר מר [3]תמות וזכרות בבהמה ואין [2]תמות וזכרות בעופות אמר ליה עליך אמר קרא [2]לא יראה [3]כי לא לרצון יהיה לכם: תנו רבנן [3]דם שנטמא וזרקו בשוגג הורצה במזיד לא הורצה במה דברים אמורים ביחיד אבל בציבור בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון לא הורצה [7]ובעובד כוכבים בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון לא

ליטמא מדרס ומגע דהא קגבע בתמתון וי"ל דיודע היה לבני שים חילוק אלא לרבא הוה מקשה משום דאית ליה שבע טומאה אפי' היכי דמהני מגעו לטמא אחר דא"כ אפילו בבא אחת נמי מיטמא שבע ליה טומאה ולא ליחול עליה טומאת מגע אי נמי משום בא אחת לזה אחר זה לעליל דהוי קלה על קלה: **ונשא אהרן את עון הקדשים כו'.** פי' הקונטרס בפ"ק דפסחים (דף טז:) [יב]גרסינן אם עון נותר הרי כבר נאמר לא יחשב ואם עון פיגול הרי כבר נאמר לא ירצה ופי' דהכי איתא בפ"ג דזבחים (דף כח:) דאיסורא רבה חוץ לזמנו שהוא בכרת מקרא רבה ופרשה רבה בפרשת צו ואיסורא זעזע דחוץ למקומו דליכא כרת מקרא זעזע ופרשה זעזע בפרשת קדושים והניא דאיכא דהכי איתא בפ"ב ור"מ גרים אי איכא בפיגול לא יחשב ונעוטר לא ירצה משום דמסקינן בפ"ב דזבחים [יג]ותרוייהו מקרא אריכא נפקי דכתב ביה לא ירצה ולא יחשב ומה שנזכר פיגול קודם לנותר אע"ג דבמקרא כתיב בראשא חוץ לזמנו משום דלשון פיגול כתב במקרא בהדיא: **אם** עון נותר כו'. נלמ' נותר ממש קאמר כדאמר בזבחים [טו] לאחר שהוכשר יחזור ויפסל אלא מתשבח נותר דהייגו מתשב לאוכלו חוץ לזמנו: **הא אינו נושא אלא עון טומאה שהותרה מכללה בציבור.** וא"ת [יד]מיפוק ליה דלא נשבחת בה מידי דמתוקש ביה קרא אלא בטומאה ואומר ר"מ משום דכתיב לרצון להם משמע דבר שהוא לרצון במקום אחר ולהכי דחיק לאשמועי הותר מכללו בכל הני דפריך וא"ת ונותר ופיגול היכן הותרו מכללן דאיכתיב ביה לא ירצה ולא יחשב ואומר ר"ת דפיגול הותר מכללו בבמה דלא שייך שם מתשבח חוץ למקומו ונותר כדי נקבה ואגב פיגול נקט נותר הואיל ואשכח ביה קרא אע"ג דלא צריך אי נמי הותר מכללו בראשו של מזבח דאיכא למ"ד אין ליהנ מועלת [טו]שם בריש תמיד נשחטו (זבחים דף פז:) ומיהו פלוגתא דאמוראי היא וקשיא למ"ד ליהנ מועלת ונראה דנותר יש ללמדו עון עון [יז]מדילין ליה ופיגול נמי מצי למילף הכי ועוד יש לפרש דנותר הותר מכללו בבמנחת כהנים ומנחת כהן משיח וקומץ וכל דבר שאין לו מתירין דאין חייבין עליו משום פיגול כדתנן בזבחים בפרק בית שמאי (דף מג.) ואפי' פסולא נמי נראה לליכא כדאמרינן בסוף פ"ק דזבחים (דף יד.) מודה רבי שמעון בהולכת מנחות הפסיימות ופריך והאמר רבי [יח](ישמעאל) כל שאינו בא מזבח החיצון כשלמים אין חייבין עליו משום פיגול ומשני מודה ר"ש לפסול מקל ומומר ומה שלא [יט]לשמן הכשר בשלמים פסול בחטאת חוץ לזמנו הפסול בשלמים אינו דין שפסול בחטאת משמע דאי לאו קל וחומר הוה אמינא דאפי' פסולא ליכא ל"ק במנחת כהנים ומנחת נסכים דליכא קל וחומר דלא איפסלי שלא לשמן ליכא פסול כלל אלמא אשכחן נותר דהותר מכללו לגמרי: **אימא** עון יוצא כו'. מעון דזרות שהותר מכללו בבמה הוה מצי לאקשויי ולשנויי [כ] כגון מעון יוצא: **ואימא** עון שמאל שהותר מכללו ביום"כ. הא דלא קאמר בהולכת אבריהם לכבש דלאמר בסוף [כא] פ"ק דזבחים (דף יד)

הרגל של ימין בשמאלו משום דאין זו עבודה המעכבת כפרה ומהאי טעמא נמי לא פריך מעון ליל שהותר לאיברים ופדרים:

עון קדשים ולא עון המקדישים. מימה הא למ"ד טומאה דחויה היא בצבור ובעיא ליה לרבוי [כב]דאמרינן בפ"ק דיומא (דף ז:) דמרלה על הכהנים העושים בטומאה ולעיל בהקומץ זועזע [יז] פירשתי: **ואימא** עון בעל מום שהותר מכללו בעופות. וא"ת ואמאי לא פריך מעון טריפה שהותר במליקה דהא חשיב הותר מכללו בפרק קמא (לעיל דף ו.) דאמר טריפה שהותרה מכללה מאי איכא אילימא בעולת העוף כו' ובטריפה לא כתיב לא ירצה ולאחיי דאמרי דמשני עון שהיה בו ודחיתיו ניחא דלאפוקי טריפה מליקה [כג]שהוכשרה בכך אבל לא דמשי אפילו דאמרינן עון קדשים ולא עון חולין לאפוקי טריפה דשייך בחולין וא"ת [כד] עון אונן שהותר מכללו אבל כהן גדול ונרב אשי דמשני לעיל עון קדשים ולא עון מקדישין ניחא אלא לאחיי קשיא שמא אית להו דהדדי וא"ת ואימא עון דמחוסר זמן כגון חוץ מ' שהותר מכללו בעופות דאמר בפ"ק דחולין (דף כב:) דבני יונה כשירין משיעלעו דם ושל לומר דכתיב ביה לא ירצה דהא [כה] מיום השמיני והלאה ירצה כתיב הא קודם לא ירצה ומיהו קשה מעון אותו ואת בנו דהותר מכללו בעופות ולפי מה שפי' עון קדשים ולא עון חולין ניחא ועוד אמרינן בפ' אותו ואת בנו (שם דף פ:) דכל הפסולין שנשחט ושה הרי הם בלא ירצה: **אבל בצבור בין בשוגג בין במזיד הורצה.** מימה דבהאשה רבה (יבמות דף ל.) מייתי ריש"א דהך בריי"א ודייק עלה והא הכא [כו]דרבוי מרבי ליה דתניא על מה הלין מרלה כו' והשתא מסיפא גופא הוה ליה לאתויי דלקתנו בסיפא הכא דבצבור בין בשוגג בין במזיד הורלה ומשמע הוא הדין יחיד אי לא משום דביחיד קנסינן מזיד ויש לומר דאי מיסיפא הוה אמינא דטעמא דמשום דבעי לא אלא משום דטומאה הותרה בצבור אף אי לא מיסיפא לא אמינא דטומאה הותרה בצבור אף אי לא משום דטומאה הותרה בצבור אף אי לא מיסיפא הוה אמינא דטעמא דמשום דבעי לא אל

בשוגג תרומתו תרומה. שהיתה לו שעת הכושר לחייבי שלא ניטמא בתחילת תליסתו אם תלשו תלש ועדיין משקה טופח עליו אין תרומתו תרומה כדמוכח בפ' כל שעה (פסחים דף לג.): **במזיד אין תרומתו תרומה.** אע"ג דתורם מן הרעה על היפה תרומתו תרומה כדאמרינן בהאשה רבה (יבמות דף פט.) ודתנן במס' תרומות (פרק שני מ"ו) התם חזי קצת הכא לא חזי כלל:

דמרצה ציץ **על אכילות מי שמעת ליה.** פי' בקונטרס להכי נקט אכילות דאטולין כ"ע מודו דלין מרלה כדקתני בריש תורת הכהנים ונרלה לו לכפר עליו בלש כו' ולא דק בקונטרס דטעולין נמי אשכחן פלוגתא בפרק מילד לולין (פסחים דף עז.): **ת"ל אשר לי'.** הכא מוקמינא ליה לגרסת לן ויולא ותימה דבסוף דס שחיטה (כריתות דף כג. ושם) דריש ליה לגרסת אימורים דאיסור טומאה חייל אאיסור כב) חלב וי"ל דשקוליס הן אבל קשה אהסיא דכריתות כד) בסוף פ' ב' דמעילה (דף י.) דריש אימורים מאשר יקרב אל הקדשים דדבר שאין לו מתירין משיקדש בכלי וי"ל דהתם לא מיירי אלא כה) בעולה ושאר קדשים אבל שלמים לא הייתי מרבה כיון דיליאו מן הכלל. מ"ר: **ורב שילא אמר כו'.** וא"ת מאי דוחקייהו דרבינא ורב שילא לשנויי כלל הא מוכח בהדיא בהאשה רבה (יבמות דף ב. ושם) דחדא מדאוריתא וחדא מדרבנן מדקאמר והא הכא דמדאוריתא אלרלויי אלרלה כב) דתנן על מה אין מרלה כו' וי"ל דלעולם משמע ליה נמי ביבמות דאפילו מדרבנן נמי קתני על מה אין מרלה כו' למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה אזריקה או אטעמא אלא דפשיטא ליה דמדאוריתא אין חילוק בין טומאה לזריקה והכי פירוסו והא מדאוריתא אלרלויי אלרלה בכל ענין בין כב) מטומאה בין מזריקה. מ"ר: **זריקתו** בין בשוגג בין במזיד הורצה. אע"פ שאריך לחוק הלשון אליביה ניחא ליה לשנויי הכי ולא כרבינא דאמר בפרק המזבח (גיטין דף נד.) גברא לכפורי קא בעי ואנן ניקוס וניקנסיה: משכן

ט) **שוגג.** ד) קסבר אין קרבנות מקבלין טומאה. ה) אומש שנטמא בעל כרחו. אבל מזיד ולולן חדא מילתא היא אלא איידי דתנא אומש בעל לולן: **לא הורלה.** דכתיב והיה על מלחו תמיד לרלון להם (שמות כח) ולא לעובדי כוכבים: **ורמינהו כו'.** אלמא אין מרלה אמזיד דיחיד: **בשוגג תרומתו תרומה.** דאמרינן בכתה דוכתי (ב"מ דף ט.) ולא משאו עליו חטאי (ו) אם אינו קדוש נשיאתו חטא למה מכאן לתורם מן הרעה על היפה שתרומתו תרומה: **במזיד אין תרומתו תרומה.** דרבנן קנסוהו משום דהזיד ופליגי בה אמוראי ביבמות בפרק האשה ז) אילא למ"ל אין תרומתו תרומה ח) לתקן את הטיריס אבל תרומה הוי ט): **דמרלה ליה על אכילות מי שמעת ליה.** דמוקמת להך ברייתא בתרייתא (כ) אליביה י) דקתני בה אין מרלה על כ) אכילת טומאת בשר דהיינו אכילות. להכי נקט אכילות דאטולין כ"ע מודו דלין מרלה דקתני בריש ת"כ ונרלה לו לכפר עליו מ) בלש כתיב (ויקרא יח) כי אם הוא נגעם יכפר אין לי אלא בלש כו טהור טומא מנין ת"ל (שמות כח) ונשא אהרן וגו' ל) והוא בלש קמיירי בכתיב (שם) לרלון להם יא) והכא כתיב ונרלה מה הכא בלש אף התם בלש ואין לי אלא בלש מנין לרבות כל העוליס ת"ל לכל מתנות קדשיהם וגו' (שם): **יכול בשר שנטמא לפני זריקה דמיס.** ואלבו לפני זריקה בטומאת הגוף יהו חייבין עליו כרת. ובתורת כהניס מ) מצאתי לשון יב) נקיה יכול יהו חייבין משום טומאת הגוף לפני זריקה ובבשר טהור קמיירי: **ושאינו ניחר לטהורין.** כגון אם אכל אפילו בשר טהור יג) בטומאת הגוף קודם זריקת הם עדיין לא היתה ניתרת לטהורים לזריקה היא המתרת: **או אינו אלא.** הכי דרשינן שאינו נאכל לטהורין אם אכל בשר טהור יד) משום טומאת הגוף אף אם אינו נאכל לטהורין: **ואולינ אם הלן ואם היולא.** לאחר זריקה שאינה בזריקה הולאל ועכשיו אינה בו פסול לא יהו חייבין עליו האוכלו בטומאה: **היינו לן.** טו) ואמרת לעיל דחייבין עליו משום טומאת מזבח ולא כל הזבחים: **אחר שריבה הכתוב ומיעט.** כלומר הואיל ומלינו ריבוי ומיעוט: **אמרת מרבה אני לן ויולא שהיתה להן שעת הכושר.** טו) שהרי היתה זריקתו כשירה: **וא"ת בשר שנטמא לפני זריקה ואכלו בטומאת הגוף לאחר זריקה מפני מה חייבין עליו.** הא לא היתה לו שעת הכושר יז) ואין פיגול הוא יח) דמעטינן דאין חייבין אבל בטומאת אפילו קודם זריקה ואחר זריקה אכלו חייב: **שהלין מרלה.** למיהוי זריקה מעלייתא ויתר לטהורים קרינא ביה ואע"פ שלא נאכל (ו): **נטמא.** לפני זריקה הוא הוא חייב עליו האוכלו לאחר זריקה בטומאת הגוף יט): **יולא לא.** משום דלא הוא זריקה מעלייתא דאין הלין מרלה על היולא דלא היתה לו שעת הכושר: **מאן שמעת ליה דאמר אין זריקה מועלת.** למיהוי קרבן כשר רבי אליעזר אע"פ דמעילה (דף ו.): כא) **דקתני בשר קדשי קדשים שיצא לפני זריקת דמיס** ר' אליעזר אומר מועלין בו ואפי' לאחר זריקה משום דאין זריקה מועלת לו להוציאו **מידי מעילה: אלא אמר רב אסדא לא קשיא.** הכי מתניתא דלעיל הא דקתני במתניתא במזיד הורלה נמי ביחיד ר"א מדקתני דאין מרלה על אכילות והא דתני לא הורלה רבנן: **דלא קנים.** היכא דזריק דס טמא במזיד מי שמעת ליה: **א"כ אאמאן תרמייה.** כלומר **הורלה: טומאתו בין בשוגג.** בין שנטמא בשוגג בין שנטמא במזיד הורלה כב) אם זרקו בשוגג והא דתני לא הורלה אמזיד דזריקה קאי:

לא הורצה ורמינהי ט)א על מה הציץ מרצה על הדם ועל הבשר ועל החלב שנטמא בין בשוגג בין במזיד בין באונס בין ברצון בין ביחיד בין בציבור אמר רב יוסף לא קשיא הא ר' יוסי הא רבנן ב)דתניא ג)באין תורמין מן הטמא על הטהור ואם תרם בשוגג תרומתו תרומה במזיד אין תרומתו תרומה ר' יוסי אומר בין בשוגג בין במזיד תרומתו תרומה אימר דשמעת ליה לר' יוסי דלא קנים דמרצה ציץ על אכילות מי שמעת ליה ד)והתניא ר' אליעזר אומר הציץ מרצה על אכילות רבי יוסי אומר ה)אין הציץ מרצה על אכילות איפוך רבי אליעזר אומר אין הציץ מרצה על אכילות רבי יוסי אומר הציץ מרצה על אכילות מתקיף לה רב ששת ומי מצית אפכת לה ו)והתניא ז)יכול בשר שנטמא לפני זריקת דמים יהו חייבין א) עליהן משום טומאה ת"ל ח)כל טהור יאכל בשר והנפש אשר תאכל בשר מזבח השלמים אשר ליי' וטומאתו עליו ונברתה הניתר ט)לטהורין חייבין עליו משום טומאה ושאינו ניתר לטהורין ה)אין חייבין עליו משום טומאה או אינו אלא נאכל לטהורין חייבין עליו משום טומאה ושאינו נאכל לטהורין אין חייבין עליו משום טומאה אוציא אני את הלן ואת היוצא שאינן נאכלין לטהורים ת"ל אשר ליי' ריבה יכול שאני מרבה את הפיגולין ואת הנותרות נותרות היינו לן אלא אף הפיגולין בנותרות ת"ל י)מזבח השלמים מיעט ומה ראית לרבות את אלו ולהוציא את אלו אחר שריבה הכתוב ומיעט אמרת מרבה אני את אלו שהיתה להן שעת הכושר ומוציא אני את אלו שלא היתה להן שעת הכושר וא"ת בשר שנטמא לפני זריקת דמים ואכלו לאחר זריקת דמים מפני מה חייבין עליו משום טומאה מפני שהציץ מרצה נטמא אין יוצא לא מאן שמעת ליה דאמר אין י)זריקה מועלת ליוצא רבי אליעזר וקתני דמרצה ציץ על אכילות אלא אמר רב חסדא לא קשיא הא רבי אליעזר הא רבנן אימר דשמעת ליה לר' אליעזר דמרצה ציץ על אכילות דלא קנים מי שמעת ליה אין כי היכי דשמעת ליה לר' יוסי שמעת ליה לרבי אליעזר דתניא רבי אליעזר אומר בין בשוגג בין במזיד תרומתו תרומה אימר דשמעת ליה לרבי אליעזר בתרומה דקילא בקדשים דחמירי מי שמעת ליה א"כ כ) הא אמאן תרמייה רבינא כא) אמר יטומאתו בין בשוגג בין במזיד הורצה זריקתו בשוגג הורצה במזיד לא הורצה ורב שילא אמר זריקתו בין בשוגג בין במזיד הורצה טומאתו בשוגג הורצה במזיד לא הורצה ולרב שילא ג) [הא] דקתני שנטמא בין בשוגג בין במזיד ה"ק נטמא בשוגג וזרקו בין בשוגג בין במזיד

ת"ש

ט) **שוגג.** ד) קסבר אין קרבנות מקבלין טומאה. ה) אומש שנטמא בעל כרחו. אבל מזיד ולולן חדא מילתא היא אלא איידי דתנא אומש בעל לולן: **לא הורלה.** דכתיב והיה על מלחו תמיד לרלון להם (שמות כח) ולא לעובדי כוכבים: **ורמינהו כו'.** אלמא אין מרלה אמזיד דיחיד: **בשוגג תרומתו תרומה.** דאמרינן בכתה דוכתי (ב"מ דף ט.) ולא משאו עליו חטאי (ו) אם אינו קדוש נשיאתו חטא למה מכאן לתורם מן הרעה על היפה שתרומתו תרומה: **במזיד אין תרומתו תרומה.** דרבנן קנסוהו משום דהזיד ופליגי בה אמוראי ביבמות בפרק האשה ז) אילא למ"ל אין תרומתו תרומה ח) לתקן את הטיריס אבל תרומה הוי ט): **דמרלה ליה על אכילות מי שמעת ליה.** דמוקמת להך ברייתא בתרייתא (כ) אליביה י) דקתני בה אין מרלה על כ) אכילת טומאת בשר דהיינו אכילות. להכי נקט אכילות דאטולין כ"ע מודו דלין מרלה דקתני בריש ת"כ ונרלה לו לכפר עליו מ) בלש כתיב (ויקרא יח) כי אם הוא נגעם יכפר אין לי אלא בלש כו טהור טומא מנין ת"ל (שמות כח) ונשא אהרן וגו' ל) והוא בלש קמיירי כתיב (שם) לרלון להם יא) והכא כתיב ונרלה מה הכא בלש אף התם בלש ואין לי אלא בלש מנין לרבות כל העוליס ת"ל לכל מתנות קדשיהם וגו' (שם): **יכול בשר שנטמא לפני זריקה דמיס.** ואלבו לפני זריקה בטומאת הגוף יהו חייבין עליו כרת. ובתורת כהניס מ) מצאתי לשון יב) נקיה יכול יהו חייבין משום טומאת הגוף לפני זריקה ובבשר טהור קמיירי: **ושאינו ניחר לטהורין.** כגון אם אכל אפילו בשר טהור יג) בטומאת הגוף קודם זריקת הם עדיין לא היתה ניתרת לטהורים לזריקה היא המתרת: **או אינו אלא.** הכי דרשינן שאינו נאכל לטהורין אין חייבין יד) משום טומאת הגוף אף אם אינו נאכל לטהורין: **ואולינ אם הלן ואם היולא.** לאחר זריקה שאינה בזריקה הולאל ועכשיו אינה בו פסול לא יהו חייבין עליו האוכלו בטומאה: **היינו לן.** טו) ואמרת לעיל דחייבין עליו משום טומאת מזבח ולא כל הזבחים: **אחר שריבה הכתוב ומיעט.** כלומר הואיל ומלינו ריבוי ומיעוט: **אמרת מרבה אני לן ויולא שהיתה להן שעת הכושר.** טו) שהרי היתה זריקתו כשירה: **וא"ת בשר שנטמא לפני זריקה ואכלו בטומאת הגוף לאחר זריקה מפני מה חייבין עליו.** הא לא היתה לו שעת הכושר יז) ואין פיגול הוא יח) דמעטינן דאין חייבין אבל בטומאת אפילו קודם זריקה ואחר זריקה אכלו חייב: **שהלין מרלה.** למיהוי זריקה מעלייתא ויתר לטהורים קרינא ביה ואע"פ שלא נאכל (ו): **נטמא.** לפני זריקה הוא הוא חייב עליו האוכלו לאחר זריקה בטומאת הגוף יט): **יולא לא.** משום דלא הוא זריקה מעלייתא דאין הלין מרלה על היולא דלא היתה לו שעת הכושר: **מאן שמעת ליה דאמר אין זריקה מועלת.** כא) **דקתני בשר קדשי קדשים שיצא לפני זריקת דמיס** ר' אליעזר אומר מועלין בו ואפי' לאחר זריקה משום דאין זריקה מועלת לו להוציאו **מידי מעילה: אלא אמר רב אסדא לא קשיא.** הכי מתניתא דלעיל הא דקתני במתניתא במזיד הורלה נמי ביחיד ר"א מדקתני דאין מרלה על אכילות והא דתני לא הורלה רבנן: **דלא קנים.** היכא דזריק דס טמא במזיד מי שמעת ליה: **א"כ אאמאן תרמייה.** כלומר **הורלה: טומאתו בין בשוגג.** בין שנטמא בשוגג בין שנטמא במזיד הורלה כב) אם זרקו בשוגג והא דתני לא הורלה אמזיד דזריקה קאי:

ס"ל דתרומה הכי ס"ל בקדשים: **רבינא אמר.** לא איצטריך לאוקומי להני מתניתא כתנאי, דטומאתו דתקנו בבריתא קמא היינו בין בשוגג בין במזיד, דהכי משמע תנו רבנן דם שנטמא, משמע דנטמא בין בשוגג בין במזיד וזרקו בשוגג, דעביד זריקה בשוגג הורצה, במזיד לא הורצה, דקנסינן ליה, היינו דזריקתו בשוגג הורצה במזיד לא הורצה, והילכך לא קשיין הני מתניתא אהדדי דהכי נמי תניא אידך דתקנו על מה הציץ מרצה על הדם ועל הבשר ועל החלב שנטמא בין בשוגג בין במזיד, כלומר דטומאה הוי בין בשוגג בין במזיד הורצה ולעולם נמי אמרינן שניטמא היינו בין ניטמא בשוגג בין ניטמא במזיד: **דזריקתו בין בשוגג בין במזיד.** דבריתא קמא אתוקמא כד הוה סליקא אדעתין מעיקרא דהכי קאמר ת"ר דם שניטמא וזרקו בשוגג דאינטמא קאי, והכי קאמר דם שניטמא בשוגג וזרקו, בין שזרקו בשוגג בין שזרקו במזיג הורצה הואיל דאינטמא בשוגג, אבל דאינטמא במזיד לא הורצה אפילו זרקו בשוגג, והיינו דאמור רב שילא זריקה בין בשוגג וכו': **ולרב שילא הא קתני** איידך ברייתא **שנטמא בין בשוגג בין במזיד.** דאלמא בשוגג ומזיד בתר טומאה אזיל ותיובתא אאידך ברייתא דתני דכי נטמא במזיד לא הורצה: **הכי קאמר.** דהכי תני להא ברייתא דעל מה הציץ מרצה כו' דהיינו כי הך ברייתא קמא דאזריקה קאי בין בשוגג בין במזיד:

עין משפט נר מצוה

נב א מיי' פ"ש מהל' פסולי המקדש הל' לד וכפ"ד מהל' בית המקדש הלכה ז:
נג ב מיי' פ"ה מהל' תרומות הל"ז [ק]:
נד ג מיי' פ"ד מהל' בית המקדש הל"ז:
ד [מיי' פי"ח מהלכות פסולי המקדש הל' יב]:
נה ה מיי' שם הלכה ט"ז:
ו [מיי' פ"ד מהל' קרבן פסח הל' ב]:

שינויי נוסחאות

א) מיהיין עליו. (ש"מ): **ב)** ל"כ אמתן. ומיכה הא ממקה. (ש"מ): **ג)** שיכא הא קתני (ש"מ וכ"ה בצ"ק). ומי' יפר ומיה אכ' שאין זה קושיא אלא ביאור: **ד)** קפבור. (דפו"ר): **ה)** באונס שנטמא. (ש"מ): **ו)** תרומה לגמרי וקסבר בית דין מתנין לעקור דבר מן התורה ושויורה הולין ואיכא למ"ד אין תרומתו תרומה לתקן. (ש"מ): **ז)** תרומה הוי: הס"ד ומה"ד רבי יוסי אומר דלא קנים לגביה טומאה א"כ הא דקתני יחיד במזיד לא הורצה רבנן היא והא דתני הורצה רבי יוסי היא: הס"ד ומה"ד דמלכה. (ש"מ): **ח)** דר"ש דקתני הציץ מרלה על טומאת בשר והסיפא ממתן. (צ"ק): **ט)** מיהת אכילת ממתן. (ישר וטוב): **י)** והיוא כדס. (ש"מ): **יא)** לרלון לכם. ובדם כתיב ונרצה להם מה כסף. (ש"מ): **יב)** לשון אחר נקיה. (ש"מ): **יג)** טהור שלא בטומאת. (ש"מ): **יד)** מיהיין עליו משום טומאת הגוף ואע"פ שיהיה בטהורין. (ש"מ): **טו)** ואמרינן כו' טומאה: הס"ד ומה"ד מזבח. (צ"ק): **טו)** שעת הכושר משעת זריקה עד שעת לינה או יציאה: הס"ד ומה"ד ומוציא אני. פיגול שלא היה לו שעת הכושר שהרי היתה זריקתו פסולה: הס"ד ומה"ד ומ"ת. (ש"מ): **יז)** ואמן. ס"ל ואמן אמרינן בפרק גיד הנשה [מולין קח.] דחייבין עליו משום טומאה אם אכלו בטומאת הגוף ולעיל נמי פיגול הוא דמעטינן כו'. (ש"מ): **יח)** דמעטינן. (ישר וטוב): **יט)** בטומאת הגוף הא יצא לפני זריקה לא מחייב עליה האוכלו לאחר זריקה בטומאת הגוף משום דלא הוא הוי וכו'. כ"ל והכ"ל. (ש"מ): **כ)** זריקה מועלת ליוצא. (ש"מ): **כא)** בפ"ק דמעילה. וילקמן דף מז ע"א ועש"ב. (ש"מ): **כב)** במזיד הולכה: הס"ד ומה"ד מה"ד דריקתו בשוגג אם כ"ע. (מ"ה): **כג)** אאיסור עולין וחלב. (ישר וטוב): כד) **דבסוף.** (צ"ק): **כה)** ל"ל בעולין. (ישר וטוב): **כו)** **הנניא.** (ישר וטוב): **כז)** בין אטומאה בין אזריקה. (ש"מ):

מוסף רש"י

על מה הציץ מרצה. דכתיב ונשא אהרן את עון הקדשים שיולו לבני ישראל (יומא ז.). **על הדם ועל הבשר ועל החלב.** בין שנטמא הדם בין שנטמא הבשר בין שנטמא החלב אין מרלה, ולא שיהא בשר טמא נאכל לאין לין מטהר ולוחה לא תעשה דוחבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל, אלא לר' יהושע איסורין דאמר כיבשל לולן (פסחים עז). אם אין בשר אין לין דס ולקאמר הכא ס"מ כשיבא בשר חוץ לחמיאתו שאין לין מרלה על היולא או שאחד הבשר, אבל נטמא בשר קודם זריקה לא הלין מרלה עליו לאחיל לו אחד מרלה (פסחים סז:).

בין בשוגג בין במזיד. והא דתני לעיל בשוגג הורלה במזיד לא הורלה, כבילא לולן פליגי בה אמוראי חד אמר טומאתו בין בשוגג בין במזיד אבל זריקתו בשוגג אין במזיד לא, וחד אמר לאיפכא (שם). **בין ביחיד.** בקרבן יחיד, מזיד ולולן אחד הוא, אבל בני שוגג שייך מזיד ובני אונס שייך לולן, ושוגג ואונס תרי מילי נינהו (שם). **בין בציבור.** ומדבעי לין לרלויי שמע מינה לא דומה חוטא, ומה כין יחיד לציבור שהיתה לו טומאת הגוף נלחה אלא אם אין לין מרלה על טומאת הגוף, ואל ליעבר בטומאת הגוף אלגלם ולא על ידי לין וכו' (יומא ז.). **אין תורמין מן הטמא על הטהור.** לכתחלה שמפסדה את הסכון (פסחים לג. וכש"י יבמות פפ.). **בשוגג.** אבל יש שטבל בו טמא (פסחים לג.). **הציץ מרצה על אכילות.** על טומאת אכילת הסנים לגיטין דף נד.) אם אין בשר אין לין מרלה עליו לאחיל לו אחד מרלה (פסחים סז:).

בין בשוגג בין במזיד. אבל אם הוא

אשכחן חלב כו'. ונשר נפקא לן מקרא בפרק כיצד צולין (פסחים דף פ.). מ"ר:

ורבי יצאי אמר כיון שקמצו מכלי שרת כו'. קמיצה ביימין נפקא לן בפ' קמא בסופו (לעיל דף י:) אליבא דרבי שמעון מרבי יהודה בריה דרבי חייא ורבי יצחק דלית ליה נפקא ליה שפיר בג"ש דיד יד כדמוכח לעיל בסוף פ"ק (ג"ז שם). מ"ר:

הקטר חלבים ואברים בין ביימין בין בשמאל

[לא] כשירה. מצי למימר דתניא כר"ש כמו דסיפא דקומץ אבל לרבנן בעי ימין אי נמי אפילו לרבנן איכא לאכשורי הקטר חלבים בשמאל כמו הולכת איבריים לבצע דלעיל בסוף פ"ק (ג"ז שם). מ"ר:

הקומץ והקטורת ולבונה כו'. האי דלא עדיניהו למאן תנא תנא שמעינהו. [מ] מ"ר:

ת"ש דם שנטמא וזרקו בשוגג הורצה במזיד לא הורצה הכי קאמר דם שנטמא וזרקו [א] בין בשוגג בין במזיד נטמא בשוגג הורצה במזיד לא הורצה: **מתני'** [ב] נטמאו שיריה נשרפו שיריה אבדו שיריה כמדת ר' אליעזר [ג]כשירה וכמדת רבי יהושע פסולה: **גמ'** אמר רב והוא [ד]שנטמאו כל שיריה אבל מקצת שיריה לא קא סלקא [ה] דעתך נטמא אין אבוד ושרוף לא מאי קסבר אי קסבר שיורא מילתא היא אפילו אבוד ושרוף נמי אי קסבר שיורא לאו מילתא היא [ו] ונטמא מאי טעמא דמרצה ציץ אי הכי כל שיריה נמי לעולם קסבר שיורא מילתא היא ונטמא [ז]והא הדין לאבוד ושרוף והאי דקאמר נטמא רישייהו נקט [ח]כדתני' רבי יהושע אומר [ט]כל הזבחים שבתורה שנשתייר מהן כזית בשר או כזית חלב זורק את הדם כחצי זית בשר וכחצי זית חלב אינו זורק את הדם [י]ובעולה אפי' כחצי זית בשר וכחצי זית חלב זורק את הדם מפני שכולה כליל ובמנחה אפי' כולה קיימת לא יזרוק מנחה מאי עבידתה אמר רב פפא מנחת נסכים [יא] ס"ד הואיל ובהדי זבח קא אתיא כגופיה דזיבחא דמיא קמ"ל מנהני מילי אמר רבי יוחנן משום רבי ישמעאל ומטו בה משום רבי יהושע בן חנניא אמר קרא [יב]והקטיר החלב לריח ניחוח לה' חלב ואע"פ שאין בשר [יג] ואשכחן חלב יותרת ושתי כליות מנלן דקתני ובמנחה אפילו כולה קיימת לא יזרוק מנחה הוא דלא יזרוק הא יותרת ושתי כליות יזרוק מנלן רבי יוחנן דידיה אמר לריח ניחוח כל שאתה מעלה לריח ניחוח ואיצטריך למכתב חלב ואיצטריך למיכתב לריח ניחוח דאי כתב חלב הוה אמינא חלב אין יותרת ושתי כליות לא כתב רחמנא [יב] ריח ניחוח ואי כתב רחמנא לריח ניחוח הוה אמינא אפילו מנחה כתב רחמנא חלב: **מתני'** [יד]שלא בכלי שרת [טו] פסול ורבי שמעון מכשיר הקטיר קומצה פעמים כשרה: **גמ'** [טז]אמר רבי יהודה בריה דרבי חייא מאי טעמא דר' שמעון אמר קרא [2]קדש קדשים היא כחטאת וכאשם בא לעובדה ביד [יח] (כחטאת) עובדה ביימין כחטאת בכלי עובדה בשמאל כאשם ורבי יצאי אמר כיון שקמצו מכלי שרת מעלהו ומקטירו אפילו בהמיינו ואפילו במקידה של חרש [טז]רב נחמן בר יצחק אמר הכל מודים בקומץ שטעון קידוש מיתיבי [יט]הקטר חלבים ואברים ועצים שהעלן בין ביד בין בכלי בין בימין ובין בשמאל כשרין [יא]הקומץ והקטורת והלבונה שהעלן בין ביד בין בכלי בין בימין בין בשמאל כשרין תיובתא [כא] דרבי יהודה בריה דרבי חייא אמר לך רבי יהודה בריה דרבי חייא לצדדין קתני ביד בימין בכלי בין בימין בין בשמאל: תא שמע קמצו [יא] שלא מכלי שרת וקידשו שלא בכלי שרת והעלו והקטירו שלא בכלי שרת פסול רבי אלעזר ורבי שמעון מכשירין במתן כלי אימא ממתן כלי ואילך תא שמע וחכמים אומרים קומץ טעון כלי שרת כיצד קומצו מכלי שרת ומקדשו בכלי שרת ומעלו ומקטירו בכלי שרת ר' שמעון אומר כיון שקמצו מכלי שרת מעלו ומקטירו [יא] שלא בכלי שרת ודיו אימא [כב]כיון שקמצו וקדשו בכלי שרת מעלו ומקטירו [יב] ודיו תא שמע קמץ בימינו ונתן בשמאלו יחזיר לימינו בשמאלו וחישב

פא שמע דם שנטמא וזרקו כו'. קשיא לרב שילא דקתני אם זרקו במזיד לא הורצה: **מתני'** דמדם רבי אליעזר. דאמר בפרק כילד צולין (פסחים דף עז.) דם אע"פ שאין בשר ה"ל קומץ אע"פ שאין שייריס [ג] (בשייריה) כשרה להקטיר הקומץ: **דמדם רבי יהושע.** דאמר (שם) אם אין בשר אין דם [ד] אם אין דם אין בשר: **גמ' והוא שנטמאו כל שיריה.** הוא [ה] דאמר רבי יהושע דפסול להקטיר הקומץ: **קס"ד נטמא אין.** כלומר בנטמאו שיריה הוא דאמרינן אם נשתייר מקצת [ו] אבל נטמא כשרה אפי' לרבי יהושע [ז] אבל אבדו קצת שיריה לו נשרפו אמר רבי יהושע דפסולה [ח] הואיל וכולה בעינן קייס מדקא נקיט רב לשון טומאה ולא נקט נמי לשרוף ואבוד דמתני': **מאי קסבר.** רב אי קסבר שיורא מילתא היא: **רישייהו.** דנטמאו קתני במתני' בריש: **דתניא.** [ט] רבי יהושע נמי מכשר היכא דאיכא שיור אפי' באבוד ושרוף: **זורק** [י] הדם. דקריא ביה הכשר והדם [יא]: **כחצי זית בשר וכחצי זית חלב אין זורק.** שאין אכילה והקטרה מצטרפין: **מנחה מאי עבידתיה.** מאי זריקה איתא במנחה: **לגופה** [יב] **דזביחא דמיא.** דמיקום בשר כאילו נשתייר בשר קמ"ל דלא: **מנהני מילי.** דאם לא נשתייר בשר אלא חלב זורק את הדם: **דכתיב והקטיר החלב וגו'.** ריש"י דקיא הכי [יב] וזרק הכהן את הדם על מזבח ה' [יג] לפי אהל מועד והקטיר החלב וגו' אלמא דמשום חלב זריק ליה לדם: **יותרת ושתי כליות מנלן.** דאם לא נשתיירו אלא הן זורק את הדם דחזינן לעיל דהכי הוא דקתני ובמנחה אפילו כולה [יד] (כליל) כו': **לריח ניחוח.** והקטיר החלב לריח ניחוח: **לחב רחמנא חלב.** דמשמע דריח ניחוח לא מרבי אלא דומיא דחלב דמגופיה דזבח הוא: **מתני' אלא בכלי שרת.** אלא קדש קומץ בכלי שרת דבתחילת מנחה ולמי לא פליגי דבעיא כלי כדאמרינן בפרק שתי הלחם (לקמן לו.) שאלו את רבי זו מנין לו: **גמ' לא לעובדה ביד.** הקטרת קומץ שהיא במקום [טו] זריקה ביד אלא קדשו בכלי: **עובדה ביימין לחטאת.** [טו] שהוא עובד נמי זריקתה באצבע וביימין דכתיב ביה [יז] ולקח הכהן מדמה באצבעו ואמרי' (זבחים כד:) כ"מ שנאמר אצבע וכהונה איכא אלא ימין אלמא מדלקקשה לחטאת ש"מ דלא בעיא כלי ובלבד שיעבדנו ביימין: **בשמאל לאשם.** שזריקתו בכלי ולא ביד דאין לך טעון מתנת אצבע אלא חטאת בלבד דהכי אמרינן בזבחים (דף כד:) [טו]דלר' שמעון זריקה כשרה דתניא זרק בשמאל פסול ור' שמעון מכשיר משום דבשאר זריקת הקרבנות לא כתיב אצבע אלא כהונה ולר' שמעון כהונה בעיא אצבע [כא]: **בסמיינו.** אצבע: **מקידה.** כלי חרס: **הלו מודים בקומץ שטעון קידוש.** וכי מכשר ר' שמעון בהקטר אשם נטלו ממתן כלי שרת לאמר שקדשו בו והעלהו בידו והקטירו כשר: **ועליס.** עלי מערכה: **תיובתא דרבי יהודה.** לאמר [כב] **ביד עובדה ביימין דהא הכא קתני אפי' ביד שמאל בלא כלי והא ולאי ר' שמעון היא דהא מכשר אלא בכלי** [לא] **שלא מכלי שרת.** שנתקדשה בו המנחה: **מכשירין במתן כלי.** אפי' אלא בכלי שרת תיובתא דרב נחמן דאמר הכל מודים כו': **ממתן כלי ואילך.** הולכה והקטרה לא [לא] בעיגן כלי שרת: **תא שמע.** לרב נחמן: **ונתן בשמאלו.** בלא כלי יחזיר [לב] לימינו [כלדאמרינן לעיל בא לעובדה] **ביד עובדה ביימין: בשמאלו וחישב**

עין משפט נר מצוה

נו א ב ג מיי' פי"ח מהלכות פסולי"מ הל' כ:
נז ד ה מיי' פי"ח מהל' פסולי"מ הלכה ג:
נח ו מיי' פי"ח מהלכות פסולי"מ הלכה ו:
נט ז ח מיי' שם פי"ב הל' כד:
ס ט מיי' שם:

תורה אור השלם

1. וְקָרַב הַכֹּהֵן אֵת הַדָּם עַל מִזְבַּח יְיָ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְהִקְטִיר הַחֵלֶב לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיְיָ: ויקרא יז ו
2. לֹא תֹאפֶה חָמֵץ חֶלְקָם נָתַתִּי אֹתָהּ מֵאִשָּׁי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הִוא כַּחַטָּאת וְכָאָשָׁם: ויקרא ו י

רבינו גרשום

ת"ש וכו' וקתני וזרקו בשוגג הורצה ובמזיד לא הורצה. אלמא בזורקתו בשוגג הורצה במזיד לא הורצה, אבל טומאתו שנטמא משמע בין בשוגג בין במזיד ותיובתא דרב שילא דאמר דכי דזרקו בין בשוגג בין במזיד הורצה: **הכי קאמר דם שנטמא וזרקו כי זרקו בין בשוגג בין במזיד אם נטמא בשוגג הורצה** אבל אם נטמא **במזיד לא הורצה.** והיינו כרב שילא דאמר טומאה בשוגג הורצה וכו': **בא לעובדה ביד.** דיכול לעובדה ביד הקומץ בלא הנחה בכלי שרת, אבל כשמוליכו בידו להקטירו עובדה בימין כחטאת דכתיב ביה אצבע: **בא לעובדה בכלי.** אם מוליכה למזבח בכלי, **עובדה בשמאל** דלא כתיב ביה אצבע: **ור' יצאי אמר.** כר"ש דלא בעי הולכה בכלי שרת ומוסיף על דבריו דמכשר בין בשמאל בין בימין: **שטעון קדוש.** בכלי שרת: **וקדשו שלא בכלי שרת.** שנתנו בכלי חול: **מכשירין במתן כלי.** אע"ג דלא קדש בכלי שרת, וקשיא לרב נחמן דאמר הכל מודים בקומץ שטעון קדוש: **אימא** ר' אלעזר ור"ש מכשירין **ממתן כלי ואילך מה** שהעלהו והקטירם שלא בכלי שרת, אבל לעולם בעי קדוש בכלי שרת: **בשמאלו וחישב עליו.** כלומר עודהו בשמאל

שינויי נוסחאות

א) שנטמא חוקו זרקו בין. (ש"מ): ב) קא סלקא דעתיה. (ש"מ): ג) היא נטמא מ"ט משום דמילא לין על אבילות. (ש"מ וכו'): ד) נקמיס סד"א. (ש"מ): ה) אשכחן חלב. (ש"מ): ו) לריח ניחוח. (ש"מ): ז) פסולה. (ישר שובו): ח) כיד עובדה. (ש"מ): ט) תיובתא דיהודה בריה דר"ח מ"ל אמר לך יהודה. (ש"מ): י) קמלו מכלי. ותיבת שלא נמחקה. (ש"מ): יא) ומקטירו וליו. תיבות שלא בכלי שרת נמחקו. (ש"מ): יב) מעלו ומקטירו שלא בכלי שרת וליו. (ישר שובו ע"ש): יג) תיבת כשיריה נמחקה. (ש"מ וכ"ה בצ"ק): יד) לין דס. מ"מ ה"ג אם אין שיריס אין קומץ. (ש"מ): טו) דאומר. (ש"מ, וגי' ל"ק הא דאמר כמדת ר"י דפסול כו': טז) מקמת הקומץ שלא. (צ"ק): יז) לר"י הואיל וכולה בעין קיימא אבל אבדו. (צ"ק): יח) דפסולה מדקא נקט הואיל. (צ"ק): יט) כדתניא. דרבי יהושע. (ש"מ): כ) זורק את הדם. (צ"ק): כא) דיזבחא. (בה"ז): כב) הכי הוא חלק. (ש"מ): כג) על מזבח פתח אהל מועד. (ישר שובו): כד) כולה קיימת. (ש"מ), וגי' ל"ק כולה כו': הס"ד ומה"ד כיד. (דפו"ר וישר שובו): כה) דמתמלא שהוא עובד נמי זריקתה בשלבנו ממש וביימין דכתיב ביה ולקח הכהן מדם החטאת בשלבנו. פ"א דמתמלא דכתיב ולקח הכהן וגו' ואמרי' כל מקום כו'. (ש"מ): כו) בזבחים ולרבי שמעון זריקתו כשרה בשמאל דדאמרי' בהקומץ זוטא זרק בשמאל פסל. [מד' וילנא הערוך דהקומץ זוטא נמחק ונכתב בשמאל דאמרי' בהקומץ זוטא זרק בשמאל פסל. (ש"מ): כז) בעיא אצבע וכהונה לא בשחיטה ולא בזריקה: הס"ד ומה"ד הכהן השמאלית וכדרין שמן דין דם האשם ועוד שלא מצינו בשום אשם אצבע וכהונה לא בשחיטה ולא בזריקה: הס"ד ומה"ד בהמיינו אצבעו. (ש"מ): כח) תיבת בא לעובדה ביד. (ש"מ): כט) לאמר בא לעובדה ביד. (ש"מ): ל) קמלו מכלי שרת שנתקדשה. תיבת שלא נמחקה. (ש"מ): לא) לא בעיא. (ש"מ): לב) יחזיר לימינו כדרב יהודה בריה דרבי חייא בא לעובדה ביד עובדה ביימין. (ש"מ), וגי' ל"ק לימינו דביד כו': לג) בשריון. (ישר שובו):

נמצייר מן הכשר כלום יזרוק עליה את הדם קמ"ל דלא (מעילה טו:). יותרת ושתי כליות יזרוק מנלן. מדמיצטרף ליה למיתני מנחה לא הויא שיור מכלל דבקרבן ליה דהני דגופיה דזבח ניתנו הוי שיור (פסחים עט.). שלא בכלי שרת. שלא קדש הקומץ בכלי שרת פסולה שהמנחות חוקבו לזבחים ליעשות אדבע עבוחות קמיצה כנגד שחיטה ממן קומץ בכלי שרת כנגד הקבלת הדם שולבה הקטרה כנגד זריקה. ור"ש מכשיר. אם הוציאו בידו בקומצו עד המזבח והקטירו (זבחים יא.). מאי טעמא דר' שמעון. דמכשר הקטרת קומץ שלא בכלי אם העלו לגזבח בידו, אמר קרא במנחה קדש קדשים הוא כחטאת וכאשם, לכל איתקש מנחה לחטאת ואשם לומר לך בא לעובדה ביד עובדה ביימין דכתיב ביה אצבע וכהונה ולקח מדם החטאת בשלבנו [יראה דבסקומץ זוטא זרק בשמאל פסל. (ש"מ): כח] בעיא אצבע וכאשם מצורע דכתיב ביה עב כף הכהן השמאלית וכדרין שמן דין דם האשם ועוד שלא מצינו בשום אשם אצבע וכהונה לא בשחיטה ולא בזריקה: הס"ד ומה"ד בהמיינו אצבעו. (ש"מ): כט) לאמר בא לעובדה ביד. (ש"מ): ל) קמלו מכלי שרת שנתקדשה. תיבת שלא נמחקה. (ש"מ): לא) לא בעיא. (ש"מ): לב) יחזיר לימינו כדרב יהודה בריה דרבי חייא בא לעובדה ביד עובדה ביימין. (ש"מ), וגי' ל"ק לימינו דביד כו': לג) בשריון. (ישר שובו):

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה תיובתא וכו' בכלי שרת הס"ד ואמ"כ מ"ה במתן כלי כו' אלמא היכא דקמצו מכלי שנתקדשה בו המנחה מכשירין כלי אפילו:

גליון הש"ס

גמ' הגב"י אבר הבל מודים בקומץ שבעון קידוש. עיין לעיל דף ב ע"ב תוספות ד"ה שמיעה:

מוסף רש"י

נטמאו שרייה. שלו מנחה נאחר שנקמצה ועדיין לא נקטר קומצה (פסחים עז:). במדת ר' אליעזר. דאמר בפרק כילד צולין (פסחים עז.) ועצמות עוליתיך הכשר והדם, דם אע"פ שאין בשר (לעיל ט.). כשרה. להקטיר הקומץ, דקומץ בלא שייריס דומיא דדם בלא בשר (שם) כשירה להקטיר קומצה ונקטרו הבעלים (פסחים עז:). וכמדת ר' יהושע. דאמר אם אין בשר אין דם אם אם אין דם אין בשר, פסול להקטיר הקומץ (לעיל ט.). כל הזבחים. כל מעולה (זבחים קפ.). שנשתייר מהן. בשעת זריקה (זבחים כה:). כזית בשר. דאיכא כדי אכילת מזבח. או כזית חלב. דאיכא כדי אכילת מזבח. זורק את הדם. ואם לא נשתייר כלום לא זריק כדכתיב (דברים יב) ועצמות עוליתיך הכשר והדם, אם אין בשר אין דם (בבורות לפ: וכעי"ז זבחים כה:) אבל אם נטמא כל הבשר והחלב או שאבד לא יזרוק רבי יהושע לעמיתיך דדמים ועצמות עוליתיך הכשר והדם אם אין בשר אין דם (זבחים שם), וזבחים כתיב ודם זבחיך ישפך והבשר תאכל הזקיקין הכתוב זה לחם. (שם קפ.). כחצי זית בשר כחצי זית חלב אינו זורק את הדם. דאמרינן אם אין חלב ואכילת מזבח לא אכילת מזבח (פסחים עט.). זריקה דם אינה קיימת לא יזרוק אימוריהם למזבח וכשר לאדם וכיון דאבדו שניהם זריקה למה (לעיל ט.). ובעובדה. דבין בשר בין חלב כולהו למזבח אלקי מלטרפים (שם) בעובדה לדם בה אכילת אדם. (מעילה טו:). ובמנחה וכו' לא יזרוק. אם הדם עליה. מנחה מאי עבידתה. כדיוקת דם (פסחים עט.). מנחת נסכים. הבאים עם הזבח אם אבד חלב וכשר אל זבח ומנחה קיימת לא יזרוק הדם (לעיל ט:) כלומר אלו דקאמר ומנחה קיימת אמילו כולהו קיימא לא יזרוק. ומאי מנחה דאמר הבאה בנסכים קאמר, כדכתיב ומנחתם קולת וגו' (מעילה טו:). בגופיה דזיבחא דמיא. ובתיהו במקום זבח לכבוד את הדם (פסחים עט.) ואע"פ דלא נמצייר מן הכשר כלום יזרוק עליה את הדם קמ"ל דלא (מעילה טו:). יותרת ושתי כליות יזרוק מנלן. מדמיצטרף ליה למיתני מנחה לא הויא שיור מכלל דבקרבן ליה דהני דגופיה דזבח ניתנו הוי שיור (פסחים עט.). שלא בכלי שרת. שלא קדש הקומץ בכלי שרת פסולה שהמנחות חוקבו לזבחים ליעשות אדבע עבוחות קמיצה כנגד שחיטה ממן קומץ בכלי שרת כנגד הקבלת הדם שולבה הקטרה כנגד זריקה. ור"ש מכשיר. אם הוציאו בידו בקומצו עד המזבח והקטירו (זבחים יא.). מאי טעמא דר' שמעון. דמכשר הקטרת קומץ שלא בכלי אם העלו לגזבח בידו, אמר קרא במנחה קדש קדשים הוא כחטאת וכאשם, לכל איתקש מנחה לחטאת ואשם לומר לך בא לעובדה ביד עובדה ביימין דכתיב ביה אצבע וכהונה ולקח מדם החטאת בשלבנו [יראה דבסקומץ זוטא זרק בשמאל פסל. (ש"מ): כח] בעיא אצבע וכאשם מצורע דכתיב ביה עב כף הכהן השמאלית וכדרין שמן דין דם האשם ועוד שלא מצינו בשום אשם אצבע וכהונה לא בשחיטה ולא בזריקה: הס"ד ומה"ד בהמיינו אצבעו. (ש"מ): כט) לאמר בא לעובדה ביד. (ש"מ): ל) קמלו מכלי שרת שנתקדשה. תיבת שלא נמחקה. (ש"מ): לא) לא בעיא. (ש"מ): לב) יחזיר לימינו כדרב יהודה בריה דרבי חייא בא לעובדה ביד עובדה ביימין. (ש"מ), וגי' ל"ק לימינו דביד כו': לג) בשריון. (ישר שובו):

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות